

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 37.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
12. rujna 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Školski proračun.

II.

Za obaranje pojedinih stavki vojuju posebni na zakonu neosnovani razlozi. Ilustracije radi navest ćemo ovdje samo dvatri primjera.

a) Za grijanje školskih prostorija sa dvije sobe dopušteno je prošle godine šest hvati drva (doista čudno, ali ima i takovih škola). Kod sastava novog proračuna diže se opć. odbornik i reče: „Za buduću godinu bit će dosta pet hvati drva. Ja sam često po zimi prolazio kraj škole, pa sam vidio na školskim sobama otvorene prozore. Zato se tolika drva i potroši, kad se vanjski zrak grije. Prijedlog se jednoglasno usvaja.“

b) Prinos za nabavu materijala za ženski ručni rad iznosi 50 K. — „Ta se stavka neka sasma briše“ progovori odbornik, „jer naša djeca ne budu štrikala niti heklala nego budu prela i kopala“. Prijedlog je dakako prihvaćen.

c) Prinos školskoj knjižnici iznosi 20 kruna. „Školske knjižnice ne trebamo“ reče jedan, „ako učitelj ili djeca hoće čitati knjige neka si ih sami kupe; nama ih ne treba.“ Prima se.

d) Dnevnice učitelju za skupštine na kojima se raspravljaju razna stručna pedagoško-didaktična pitanja, iznose 10 K. „Ako se hoće učitelj zabavljati, neka si sam trošak plati, mi u to ime ne damo ništa“ predlaže jedan, a prihvate svi ostali odbornici.

I tako bi mogli prosljediti od stavke do stavke cijelim školskim proračunom. Kod stavki, koje se tiču popravka škole, učiteljskog stana, gospodarskih zgrada, plotu i sl. postupa se nečuvano, što se kasnije ljuto osvećuje. Radi premalena iznosa, koji je u proračunu uvršten za popravak bilo kojeg nedostatka, ne može se posao ni da započne, jer se nakon izjave obrtnika kaže: „Ne može se pristupiti izvedenju, jer nije dosta velika svota proračunom osigurana, a proračun se ne smije da prekorači!“

Na taj se način ruše plotovi i krovovi, propadaju gospodarske zgrade sve poradi toga, što njihov popravak nije proračunom osiguran uopće nikako ili sa vrlo neznatnim iznosom. Općinsko zastupstvo svojom „prokušanom“ metodom postizava baš protivno od onoga što želi. Umjesto prištednje dolazi do osjetljivog izdatka, jer svaki i najmanji nedostatak postaje tečajem jedne godine jamačno triput veći, pa dosljedno tomu raste i iznos izdatka.

Školski proračun, koji je u početku pun jedrine i zdravog sadržaja, redovitim svojim putovanjem omršavi i oboli, te radi toga nije kadar da zadovolji redovite potrebe škole. Važnost škole i pučke prosvjete zahtijeva najobilniju potporu baš sa one strane, s koje je najmanje dobiva. Članovi općinskog zastupstva zaziru hotice ili nehotice od škole i prosvjete, te dopuštaju kod općinskog poglavarstva samo najnužnije izdatke.

Škola radi i uporno si krči put raspršujući tminu neznanja, ali jer ne pruža na oko nikake direktne materijalne koristi, koja bi se odmah mogla da osjeti, smatra se često još nužnim zlom i teretom narodnjim. Uvaživši te prilike mora da se škole sa svojim proračunima pokore udesu sudbine, te tješ nadom u bolju budućnost. One još uvijek iščekuju čas, kad će hrvatski narod ostavivši se starih predsuda znati cijeniti školu i njeno djelovanje na polju uzgoja mladeži, te oplemenjivanja duše i srca korisnim znanjem.

Dao Bog, bilo to što prije.

E. P.

Iz trgovišnog zastupstva.

Kako se u subotu, 4. o. mj. nije mogla održati sjednica trg. zastupstva, jer se nije skupio dovoljan broj zastupnika, to je ponovo zakazana sjednica za četvrtak, 9. o. mj. u 3 sata poslije podne. — Predsjedao je sjednici načelnik Čop, a perovodja je Stj. Vuković. — Od strane oblasti prisustvuje kr. kot. predstojnik Milan Ključec. Nazočno je 10 zastupnika, i to: Joso Budi, Filippec, Franceković, Hrčić, dr. Juratović, Kleščić, Medved, Presečki, Reizer st. i Šimec. Pošto je konstatovano, da je nazočno dovoljno zastupnika za stvaranje zaključaka, prelazi se na dnevni red.

Izgradnja vodovoda u Samoboru.

Nač. Čop priopćuje otpis kr. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove, kojim se na predstavku zastupstva za eventualnu izgradnju vodovoda podijeljuje zemaljska pripomoć od 20.000 K. — Nač. zagovara gradnju vodovoda, budući da se u mjestu za sušna vremena zaista osjeća nestašica vode. Obrazlaže, kako je izgrađen vodovod u Krapini, i kako se uložena glavica vraća tamo uz 4 i pol post. kamate. Tamo je naravski vodovod daleko manje stajao negoli bi u Samoboru, jer nije trebalo vodu izdaleka dovoditi. Krapina je imala regalno-odštetnih obveznica od 46.000 K, koje je za vodovod unovčila. Imade 20 hidranta i 28 javnih izljeva, te opskrbljuje trgovište zdravom i piškom vodom. Pretplaćeno je na nj 70 kuća, a plaća se po sobi 2 K na godinu; kuće, koje se služe javnim izljevom pridonose godišnje 1 K. — Zast. Franceković

veli, da se u načelu može prihvatiti izgradjenje vodovoda, ali se mora biti na čistu da budu pristojbe vodovodne dosizale potrebe amortizacije. Kad će biti poskrbljeno za potrebna sredstva, nema zapreke, da se pristupi izgradnji. — Zast. Hrčić ističe, da bi se eventualni zajam mogao potpuno isplaćivati, ako bi barem 150 kuća uvelo vodovod. Mogla bi se i poraba učiniti obaveznom kao što je i drugdje. — Zast. Presečki naglasuje, kako izdržavanje zdenaca u Samoboru iziskuje godišnje znatne svote, a ipak zdenci presušuju, poglavito u Gornjem kraju. — Zast. Budi kaže, da se opaža godimice, da nam zdenci daju sve manje vode, dakle nam bi vodovod izvrsno poslužio. S time se slaže i zast. Medved.

Iza odulje debate o ovom predmetu, u kojoj su učestvovali i ostali zastupnici stvara se ovaj zaključak (sa svjema glasovima, osim zast. Šimeca):

Trg. zastupstvo u načelu je za izgradnju vodovoda, te sa zahvalnošću prima vladinu pripomoć od 20.000 K. Ujedno će umoliti i za iduću godinu pripomoć od 20.000 K, te beskametni zajam od 40.000 K. Eventualni ostatak pokrila bi općina posebnim zajmom, koji bi sklopila uz što povoljnije uvjete.

Električna rasvjeta.

Mi smo u svoje vrijeme izvjestili, da je Andro Nagode zamolio zastupstvo za dozvolu uređenja električne rasvjete, te da će se o stvari raspravljati u idućoj sjednici. — O predmetu se povela živahna rasprava nakon izvještaja načelnikova, koji referuje uz koje bi uvjete Nagode bio pripravan rasvijetljivati električnim svjetlom trg. ulice. Ova bi rasvjeta sastojala od 30 žarulja u jakosti od 100 normalnih svijeća, 41 žarulje po 50 ns., te 35 žarulja po 30 ns., a za ovu bi rasvjetu imala osigurati općina godišnju svotu od 6100 K, te je uplaćivati poduzetniku u 4 jednaka obroka. Poduzetnik, Nagode, bio bi obavezan instalaciju o svom trošku preduzeti i uzdržavati. Pravo na uvađanje električne struje na teritoriju trg. općine imao bi poduzetnik za vrijeme od 20 godina.

Zast. Budi: Iznajprije treba tačno znati, koliko danas troši popriječno općina na svoju rasvjetu. — Načelnik: 2700—2800 kruna na godinu. Samobor ima 67 svjetiljki a tužbe na slabu rasvjetu često se čuju, pa će biti nužno, da se ovaj broj povisi. — Zast. Hrčić kaže, da ugovor s mjesecom nikako ne može biti dovoljan, jer se višeput i u 7 sati može razbiti nos; pak je i potreba većeg broja svjetiljki opravdana. — Zast. Kleščić potvrđuje to isto, poglavito što se tiče Samostanske ulice. — Zast. Hrčić mnije, da se zastupstvo mora u principu jasno izjaviti, da li jest ili nije za električ. svjetlo, jer je nužno, da se može g. Nagode ravnati, te da si ne prouzročuje eventualnih troškova. — Predstojnik Ključec: Dobra rasvjeta u jednom mjestu od potrebe je u dvojakom pravcu, jedno radi javne sigurnosti, a drugo radi napretka uopće. Ako za-

stupstvo drži, da je u Samoboru nužna naprednija i luksuriznija rasvjeta, te da je došao već do toga stupnja onda se mora s tom činjenicom sprijateljiti, da treba za to financijskih žrtava. Upozoruje, da se je u Cirkvenici, gdje se je za njegovu ondješnjeg službovanja uvela acetilenska rasvjeta, našao narod u čudu. Pojedinci su naime morali više izdati za novu rasvjetu negoli su prije, pak su se samo na ovu okolnost osvrtnali, a zaboravljali, da je uvedena rasvjeta kud i kamo davala snažnije svijetlo od prijašnjega. Po njegovu mišljenju još ne postoji apsolutna nužda za električnu rasvjetu u Samoboru, premda bi njega naravski svaki napredak u tom pogledu samo od srca veselio. Toliko ima reći sa svoje strane, a zastupstvo ima pravo da sama odluči po svojoj uvidjavnosti. — Zast. Franceković izjavlja, da nije protiv električne rasvjete, ali općina ne bi smjela na nju ništa više da troši negoli za sadanju. — Nač. objašnjava, da Nagode nije voljan inače zavesti svijetlo nego za cijenu od 6100 K. — Zast. Presečki kaže, da bi to za općinu bio prevelik teret, pak se zasad ne može na to pomišljati. — Zast. Budi ističe, da su zle godine, narod nema sredstava, a novo se breme općini ne može nametati. Isto naglašuje i zast. Medved i drugi. Potom se prešlo na glasanje, te je sa svjema glasovima odlučeno, da se ponuda Nagodina ne prihvaća, a pitanje skida s dnevnoga reda, jer je i onako mnogo preče da se nastojanje zastupstva koncentruje u pitanju vodovoda.

Ženska stručna škola.

Načelnik priopćuje naredbu vlade, kojom se na temelju zaključka trg. zastupstva od 4. svibnja t. g. osniva u Samoboru ženska stručna škola i pri ovoj ustraja jedno učiteljsko mjesto za učiteljicu. Plaća će se za učiteljicu namirivati iz kr. zemaljske blagajne, dok će se stanarina i mjesni doplatak, te stvarne potrebe namirivati iz opć. blagajnice. — Izvješćuje dalje, da se u ovu školu, koja će biti od eminentne važnosti za naše djevojke kao buduće domaćice, upisale dosele 23 učenice, a nema sumnje, da će biti polazajnica još i znatno više. Privremeno će se škola držati u opć. kući (bivše vlasništvo pok. Tomičić), a kasnije bi se imala za to urediti bud soba za stöjd u pučkoj trg. školi, bud adaptirati sobe, gdje je sada ubožnica odnosno stan podvornikov, što bi bez sumnje još veća odgovaralo potrebama. — Zast. Franceković predlaže, da se vladi izrazi zahvala za osnutak škole i za podavanje plaće učiteljici iz zem. sredstava. (Prima se.) — Zast. Budi zahvaljuje predstojniku Ključecu za živo zauzimanje oko osnutka škole. (Prihvaća se sa Živio predstojnik!)

Uredjenje šikave. — Mosna vaga.

Nač. referuje o uredjenju šikave. Najprije se nastojalo od strane općine, da neko uzme u zakup ovo zemljište i da ga privedi kulturi. Ovo nije urodilo uspjehom. Učinio je potom ugovor sa seljacima iz Strmca, koji su se obavezali ral iskrčiti po 140 K, no odustaje malo iza potpisa ugovora. Sada je općina sklopila ugovor sa ličanima Dejanovićem i Oreškovićem, koji su se obavezali čitav kompleks zemljišta iskrčiti, isplanirati i očistiti te traže po rali 160 K. Općina će im podignuti kolibu za stanovanje primitivnu od drva i slame. Obvezali su se iskrčiti do 1. studenoga o. g. — Zast. Budi predlaže, da se njihov rad točno nazire, da ne bi ostavljali u zemlji žilja, jer opaža da ovi ljudi kupuju sjekire, a trebaju nužno „krampe“. Zast. Presečki je zato, da se odmah plugom pokuša izorati nekoliko brazda, da se vidi uspjeh. — Nač. odgovara, da će se poduzetnici uplatiti tek onda, kad će se uvjeriti, da su stvar uredili prema ugovoru. Novac, koji će biti nuždan za poduzetnike, uzajmit će se prema zaključku prijašnjeg zastupstva. (Zast. Budi: Kao sjenokoša isplatit će uloženu svotu zemljište za par godina.)

Nač. javlja, da ove godine ističe ugovor između općine i E. Presečkoga glede uprave javne mosne vage. Ovaj ugovor ustanovljuje, da će iza 15 godina, koja godina sad teče, pripasti rečena vaga u potpuno i neograničeno vlasništvo općine Samobor, pa će biti g. Presečki dužan predati općini u uporabljivom stanju; samu pak kućicu, uz koju je vaga, bit će dužan ustupiti općini na uporabu uz godišnju najamninu od 48 K na godinu time, da sav popravak ove kućice ima on nositi. Ako je ne bude više htio na svome zemljištu držati, dužan ju je s vagon postaviti na mjesto, koje će općina odrediti, uslijed česa će prestati platež najamnine. Isto je tako općina vlasna, ako ne bi htjela vage na sadanjem mjestu držati o svom trošku, premjestiti je drugamo. Nazočn' E. Presečki izjavljuje se pripravnim držati i dalje vagu uz godišnji zakup od 100 K, koji bi plaćao općini, ali bi ova bila dužna popravljati vagu o svome trošku. — Većina zastupstva želi, da preuzme Presečki i dužnost event. popravaka. Zast. Kleščić predlaže, da Presečki, plaća 50 K godišnje, ali da popravlja i vagu; na što potonji ne pristaje. — Zast. Medved veli, da je najbolje, da općina dađe u kućici besplatan stan kojem krojaču ili postolaru, koji će ondje kod zanata sjediti i vagati. Tako će općina znati, koliko će dohotka imati na 1 godinu. — Zaključeno je, da se stvar prepusti gospodarskom odsjeku, koji će potanje stvar proučiti i nastojati da poluči sporazum s g. Presečkim.

(Svršetak izvještaja u idućem broju.)

Domaće vijesti.

Zavjerenje i sjednica zastupstva opć. Podvrh. U petak je novoizabrano zastupstvo općine Podvrh položilo zavjeru u ruke kotarskog predstojnika, pogl. gosp. Milana Ključeca, koji je na odbornike upravio nekoliko iskrenih riječi zaželivši im, da bude njihovo djelovanje okrunjeno povoljnim uspjesima po napredak ove opć.

Izatoga održana je odmah prva sjednica, u kojoj je riješeno više važnijih predmeta, medju inim obavljen je i izbor načelnika, te je za iduću trogodišnju periodu biran za takova ponovo gosp. Josip Simunčić. — Zastupstvo je nadalje prihvatilo u načelu, da se osnuje nova pučka škola u Mirnovcu. Izabran je posebni pododbor, koji imade stupiti u pregovore s gosp. Franjom Reizerom glede kupnje njegove zgrade i zemljišta. Osim toga će deputacija odbornika pod vodstvom župnika g. Popla zamoliti zem. vladu za pripomoć, kako bi lakše općina podnijela novi teret, koji je skopčan s osnutkom nove škole u Mirnovcu.

Popravak župne crkve i župnog stana u Stupniku. Upravni žup. odbor dozvolio je, da se popravak izvede u iznosu od 6416 K 46 f. Od ove svote otpada na crkvenog patrona Artura Spitzera kao vlasnika patronatskog dobra Kerestinec, 5.355 K 10 f. a na župljane za otkup ručnih i vozničkih težaka 1.061 K 36 fil.

Novogradnja jednorazredne škole u Demerju. Upravni odbor županijski stvorio je zaključak, da se osnuje nova škola u Demerju. Sagradit će se jednorazredna škola s učiteljskim stanom i gospodarskim zgradama za iznos od 30.000 K na zemljištu darovanom po parcelarnoj banci kao vlasnici dobra Leskovac. Za pokriće toga troška daje se pripomoć od 2000 K iz komasirane škols. zaklade, a ostatak od 28000 K, ako li ne bi opć. zastupstvo u Stupniku htjelo sklopiti zajma otplativa za stanovit broj godina, dozvoljen je raspis nameta sa 130 posto na drž. porez za opć. Stupnik. — Zahtjev opć. Stupnik, da odštetu dađe opć. Odra, kamo je dosada bilo uškolan Demerje i koje je doprinosilo za brezovičku školu, odbijen je, jer se i u Brezovici gradi nova škola uslijed trošnosti stare zgrade.

Potpura općini Sv. Martin-Oklč. Upravni odbor županije zagrebačke u sjednici od 28. kolovoza dozvolio je upr. opć.

Sv. Martin pripomoć iz žup. školske zaklade Franje Josipa I. u iznosu od 2195 K 15 fil za gradnju škole u Rakovpotoku.

Naličenje podsusjedskoga mosta. Budući da je posljednji put oličen podsusjedski most 1901, to je nastala potreba da se iznova naliči. Most se liči sivom bojom patent „Bessemer“, te je već prvi put prevučen, dok će drugi put prevući istom za 14 dana. Trošak nosi zemlja, a za oličenje željeznih nosioca, koji su postavljeni kasnije radi željeznice, ima platiti trošak uprava samoborske željeznice. Citav trošak za oličenje iznosi 3700 K.

Javna vježba samoborskog vatrogasnoga društva u Bregani. Prošle nedjelje priredilo je naše vatrogasno društvo javnu vježbu u Bregani, da tako šta jače zainteresuje okolišni puk za vatrogasnu misao, a osim toga da tamošnje mlado vatrogasno društvo mogne razmotriti, taktični juriš, razvoj požarne obrane, i rukovanje s gasilima za slučaju zbiljske pogibli od vatre. Iz Samobora, gdje je bio nastup u 2 sata u gasilani, odvezli su se naši vatrogasci s 1 voznom štrcaljkom, potrebnim brojem kukača, ljestvom sastavnjačom i kolima za momčad, te su se zaustavili pred tvornicom štapova bar. Alnocha, gdje je izdana zapovjed na juriš. Predmnijevalo se, da se upalio krov tvornice, te je vatra prodrla do 1. kata i prouzročila ondje sobni požar. Četa pod zapovjedništvom g. Melinščaka udari s dva mlaza na „goreći“ objekt, jednim na krov, a drugim na sobni požar. Penjači popevši se vješto na određena mjesta preduzeli su spasavanje stvari, kojima je prijetila „pogibao“. Mlazovi vode bijahu stalni i snažni, te je bilo očito da bi se bio postigao potpun uspjeh u zbiljskoj požarnoj nezgodi. — U času, kad su se imala pospremiti gasila, izdana je odmah druga zapovijed. Ovaj put imala se prikazati obrana strojarnice, u kojoj se pojavila vatra. Čjevaši upraviše mlaznice prema krovu s obiju strana, a penjači provališe u 1. kat, otkuda su kroz prozor izbavljali djecu te raznu robu i štapove na užetu. Kako se uzelo, da je vatra zahvatila stube, penjači su se s pomoću izbavnog užeta spustili ispod krova i prozora na tle, pa je njihova vještina u tom pogledu bila pohvale vrijedna. — Red i zapt, točnost i brzina, kojom je četa izvršila svaku zapovjed, najpovoljnije se je dojmila nazočnog naroda, koji je s velikim zanimanjem pratio akciju vatrogasaca. Moglo je biti oko 200 ljudi, a bregansko vatrogasno društvo u uniformi i u potpunom broju.

Poslije vježbe imala su oba vatrogasna društva veselicu u bašči Kalinovoju, gdje se razvila vrlo animirana zabava. Zapovjednik breganskog društva, g. Ježenik nazdravio je vatrogasnom društvu u Samoboru zahvalivši, što je pružilo njegovim članovima primjer uzorne vježbe; g. Toni pozdravio je bregansko društvo sa željom, da bude njegov rad na sreću i blagodat tamošnjeg naroda, i. t. d. U 9 sati povratio se gasni vlak naše čete, u Samobor. — Drugom zgodom priredit će se javna vježba u Samoboru, te će kod nje učestvovati i breganska četa sa svojom štrcaljkom.

Kradja. Još u veljači ove godine ukradena je seljaku Ivanu Juranku u Srebrenjaku opć. Galgovo predja, te na štetu trgovca Ljudevita Kiršnera u vinogradu sunpornjača i druge sitnije stvari. Sad su oružnici za ophodnje izvidili, da su te predmete prisvojili seljaci u Srebrenjaku Martin Mihočič i Josip Šimec, te su ih prijavili kot. sudu.

Zločudno, a ne bijesno psoto. Ovih dana se pročulo u Samoboru, da se je opet pojavilo bijesno psoto u Stupniku. Povodom tome bila je brzojavna prijava opć. poglavarstva u Stupniku, prema kojoj je sa bijesnoće sumnjivo psoto ugrizalo djevojčicu Imbre Kesera, seljaka iz Ježdovca. Uredovni veterinar, Milan Kunštek, otputio se smjestu u Ježdovec, gdje je pregledao psoto, te ustanovio da je potpuno zdravo. No budući da je pas bio zločudan u najvećoj mjeri, tako da je za ljude pogibeljan, naročito za djecu, to ga je dao ustrijeliti,

da se slični slučajevi i nezgode spriječe. Ugrizena djevojčica otpučena je na liječenje kod liječnika.

Društvu za poljepšanje Samobora. Kod gosp. Francekovića u veselom društvu sabrano je 12 K prigodom zdravice bivšem potpredsjedniku društva za poljepšanje Samobora, sudb. vijećniku g. Ljudevitu Sovi. — Odja. Berta ud. Pausa darovala je kod uprave hydropatskog zavoda 1 K.

Za Smidhenov spomenik unišilo je nadalje:

Na svadbi gdje. Malčike Ribarić-Mihalinić kod g. Zormana sabrao je g. Anđel Božić K 6-80

U štedioni uloženo sa kamatima K 921-47

Ukupno K 928-27

Dalnje prinose prima g. Franjo Švarić.

Zdravstvene prilike početkom mjeseca rujna bijaše u Samoboru i kotaru dosta povoljno.

U selu Domaslovac pojavila se je u jednoj kući prava difterija, dijete je umrlo a daljni slučajevi nijesu se pojavili.

Dr. K.

Iz sudnice. U svoje je vrijeme bio opisan u našem listu tragičan slučaj sa ravn. učiteljem g. Stjepanom Debeljakom u Sv. Nedjelji, kadno ga je iz zasjede dočekaio seljak Luka Ivanec opalivši na nj dvaput iz puške, pri čem je učitelj zadobio teške i životu pogibeljne ozljede. Povedenim izvidima sumnja je odmah pala na rečenoga Ivanca, kojega su oružnici drugi dan, 7. lipnja, uhitili i dopremili u uze ovdašnjeg kr. kotarskog suda. Pomnu i svestranu istragu te preslušavanje mnogobrojnih žitelja vodio je sudbeni pristav gospodin Stjepan Pavša, pak je sakupljeno protiv Luke Ivanca toliko materijala, da je drž. odvjetništvo podiglo protiv Ivanca optužnicu radi pokušaja zasjednoga umorstva.

Najviše je optuženoga opteretio otisak čizme, koji se nalazio na mjestu, otkuda je pucao na učitelja. Gosp. Pavša dao je odmah iskopati dotičnu zemlju te po njoj izraditi vjeran otisak iz gipsa učeniku umjetničke škole, g. Ivanščaku. Čizme pronadjene kod Ivanca slagale su se na vlas sa otiskom; isti broj čavala, potkove, pače i u trokut postavljeni čavlići na peti potpuno odgovarahu čizmama Luke Ivanca. Čizmar Sichel, koji je te čizme radio posvjedočio je, da ih je tek nedavno izradio i to po mjeri za Ivanca. Osim toga su optuženoga opteretili iskazi svjedoka brata mu Franje Ivanca i Antuna Gabriše, koji su iskazali da se je optuženi često prijetio, da će ubiti brata i učitelja Debeljaka. — Ivanec je čakako poricao krivnju kako kod kot. suda u Samoboru, tako i na glavnoj raspravi, koja se održala 4. o. m. pred sudbenim stolom u Zagrebu padavši neprestano u razna protivurječja. No tajenje mu nije koristilo, jer se je sud uvjerio o krivnji optuženikovoju, te ga osudio na 2 godine teške tamnice radi teške tjelesne ozljede, te na 1 post svakoga mjeseca. Osim toga je osuđen da plati oštećenom bolniku i naknadu troškova u iznosu od 1012 K, koji se troškovi proglašuju utjerivima. — Drž. odvjetnik uložio je protiv osude žalbu nistovnu i priziv, dok si je optuženi zadržao trodnevni rok za razmišljanje.

Iščupali mu kupus. Na štetu seljaka Petra Stanka u Lučkom iščupao je zlobno nepoznati počinitelj kupus i ostavio mu ga na zemljištu.

Iz Sv. Nedjelje. Povjerenstvo vladnog gospodarskog odsjeka uputilo će se ovih dana u Njemačku, gdje će nabaviti 300 komada, krava čiste simentske pasmine. Od ovih će 15 komada ustupiti vlada žiteljima iz Sv. Nedjelje, pošto se za njih prijavilo 15 zadrugara. Krave će žitelji dobiti za cijenu od 700 K po komadu, a za kupovne cijene jamčiti će udrugama. Krave će se podijeliti žrijebom među udrugama. Trošak dopreme nosi zem. vlada, a o zemaljskom će trošku također dva udrugara putovati u Njemačku i natrag. Dobavom pomenutih krava udarit

će se temelji mljekarske udruge u Sv. Nedjelji, o kojoj je već bilo opširnije izvješćeno u našem listu.

Dramatske večeri hrvatskog veseloga kazališta, koje je dne 4. i 5. o. m. priredio u dvorani svratišta kod „Grada Trsta“ g. Nikola Babić, uspjele su u svakom pogledu dobro. Odziv publike bio je vrlo slab, što se ima pripisati ogorčenju, u kojem se općinstvo nalazi odonda, kad ga je „ravnatelj“ već jednog veseloga kazališta neki Vuković onako bezobrazno namazao, o čemu je bilo već govora u „Samob. listu“.

Unatoč toga što nije Babić mogao, onako oduševljeno glumiti kao što bi pred punom dvoranom, odigrao je neke stvarce gotovo savršeno. Spominjemo soloscene: Pojeta ekstra kvaliteta; Baba Sara, blebetulja stara; Doktor bez diplome; Moderni guslar i konačno Gospodin Kohn. Od glumljenih aktovki najbolje mu je uspjela Nušićeva „Pod starost“. Svršavajući ističemo, da Babić ima mnogo glumačkoga dara, tek mu nedostaje sluha, pak mu je stoga savjetovati, neka ne pjeva koupleta. VI. P.

Vozni red na samoborskoj željeznici. Od 24. svibnja pak do 1. listopada t. g. vrijedi ovaj vozni red:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: 5-45, 7-32 i 9 sati prije podne, 1-10 poslije podne te u 8 sati uveče. — Nedjeljom i blagdanima kreće još jedan vlak u 5-30 poslije podne, a drugi u 9-37 uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7-30 i 11-30 prije podne, 2-40 5-30 poslije podne, te 8-02 uveče. — Nedjeljom i blagdanima polazi još vlak u 2-20 i 3-30 poslije podne, te u 9-30 uveče.

Društvene vijesti.

Dobrov. vatrogasnom društvu pristupili su kao novi podupirajući članovi gg. Josip Cop, Milan Ključec, Dr. Milan Marković, Stjepan Pavša i Vladoj Prister.

Preporučujemo ovo društvo dobrohotnosti našeg građanstva. Ima još uvijek imućnih kuće vlasnika u Samoboru, koji nijesu pomažući članovi, a trebali bi da podupru ovo humano društvo, čija je zadaća da spasava ljudsku imovinu od požarne nezgode.

Gospodarstvo.

Eksport groždja.

Eksport se groždja razvija od godine do godine sve više i kod nas, naročito ako se uzme uobzir, da još pred osam godina nije nitko ni pomišljao na to. Početak eksportu groždja učinjen je u nas godine 1904. na zemaljskom dobru u Božjakovini.

Makar se i ne može još danas da govori o bogzna kakvoj trgovini ipak valja priznati, da se opaža znatan napredak. Upravo ovih dana dobih od jedne moje mušterije u Austriji dopis, da je dotično tržište ljetos upravo poplavljeno hrvatskim groždjem. Na tome sam tržištu još pred dvije godine našao iz Hrvatske jedino moje groždje, (sve ostalo bijaše iz Mađarske) pak je sada to povoljan znak gdje mi dolaze s onog tržišta tako povoljni glasovi. Vidi se da možemo uza sve željezničke neprilike uspješno konkurirati barem na pojedinim tržištima. Što više ove se je godine upitalo više trgovaca iz Beča i Mađarske, bi li mogli dobiti kod nas groždja za eksport, kojega bi trebali do 100 vagona.

Ovo je najbolji dokaz, kako je naše groždje cijenjeno vani. No mi smo u Samoboru žalbože ljetos uslijed elementarnih nepogoda u neprilici da preduzmемо eksport groždja u većem jer je dobrim dijelom groždje oštećeno od tuče a uslijed posljednjih kiša počelo je gnjiti.

Kako uspjeh eksporta mnogo zavisi nesamo o lijepom groždju, već naročito i o načinu pakovanja i otpreme, da groždje dospje na mjesto odredjenja cijelo i neoštećeno, zadržati svoj svježi izgled, nužno je sam eksport prije no što se poduzme temeljito proučiti.

Kod potpisanog može se tečajem mjeseca rujna danomice vidjeti i praktično naučiti, ter upoznati sav posao oko priredbe, pakovanja i otpreme groždja, te pojedno dobiti i sve nužne informacije u tom pogledu. P. Cesar.

Godišnji sajam u Stupniku održan je u četvrtak, te je bio dogon rogatog blaga upravo minimalan. Na sajam su došla samo 2 mesara iz Zagreba. Prema tomu je bila i prodja sasvijem neznatna. Pripomenuti valja da je to nov sajam, koji se tek uvodi. Ima dakle još uvijek izgleda da će se sajam povoljno razviti, ako će općina za reklamu sajma htjeti da štogod žrtvuje.

Svinska zaraza u Demerju ustanovljena je u jednom dvoru na dvoje uginulih svinja. Ove potječu iz kotara velikogoričkoga, odakle su kupnjom dospjele u Demerje.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Zgodna kupnja kabanica za gospodje, djevojke i djecu može se postići kod

JELKE STINGL
u Samoboru Starogradska br. 29.

Ujedno preporučujemo cijenjenim gospodjama i gospodjicama svoju radionicu, gdje se priugotavljaju po mjeri kabanice engleski i francuski kostimi po najnovijim i najmodernijim žurnalima.

Prodaje se dobrovoljno zidana kuća koja sastoji od 4 sobe, 2 velika podruma i ostalih muzgrednih prostorija, velike zidane staje te baščom od jedne rač. Nalazi se u Bregani na glavnoj cesti. Prikladno za irgovinu i gostionicu. Poblize upitati se u tiskari našega lista.

Vinske bačve

sasma nove iz hrastovine, razne veličine od 1—30 hl, prodaje

I. Levičar, Samobor,
Gajeva ulica 18.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najtinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

za dojenčad, rekonvalescente, bolujuće na želudcu. Sadržaje najbolje alpinsko mlijeko. Brašna njegova djeca besplatno kod NESTLE Beč i Biberstesse 11.

Trgovina STJEPAN ŠOIĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špiravaca) i inog građevnog suhog drva kao i portland-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene cijene.

Najfinije laštilo

za Box, Chevro i Lack-cipele, svježe uvijek na zalih. Kutija samo 20 fil.

Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolarke potrepštine i alati dobivaju se u trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

E. PRESEČKY

trgovina mješovitom robom na malo i veliko u Samoboru.

Veliko skladište željeza za gospodarsko orudje, kao plugove, brane, kopače, lopate, okove za kola itd. Posudje emaljovano svake vrste, najbolje kakvoće i na niž h cijena.

Skladište mireralnih i rudnih voda i svježeg Mautnerovog sjemenja.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Novisad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.

2. Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).

2. Osiguranja pokretna (pokućstva, daćanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)

3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sij-na itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne kradje.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi

K 1,871.752-25

Od toga jamčevne zaklade

K 1,000.000-00

Godišnji prihod premije s pristojbama preko

K 1,024.042-87

Ispaćene odštete

K 3,437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

Kašalj izliječi

tko svoje zdravije voli.

5245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih prsnih Karamela sa tri omorike.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahladama, sluzavosti, nahladi ždrijela te kašlju hri-pavca. — Svještice po 20 i 40 fil., svežanj 80 fil. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

lijekarnica k zlatom anđjelu u Samoboru.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pillaj, svratištar.

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabokrvnosti i bijedobolje.

Traži se služavka

za obitelj bez djece u Samoboru. — Poblize u tiskari našeg lista.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždjica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjsko posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarek

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači L. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich, Opatija, kra Andjolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osjećajuće mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 noci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

liječara „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u liječarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uloške

sa čistih 4 $\frac{1}{2}$ %

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

ZAGREB.

Starčevićev dom.

(kraj državnoga kolodvora.)

Poslovnica za otpremanje osoba iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplove more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.